

Motion till riksdagen

1988/89:K419

av Roland Larsson m.fl. (c)

Dataregistreringen av elever i årskurs 9

Enligt en förordning (SFS 1987:902) har regeringen föreskrivit att varje kommun under ett vart av åren 1987 och 1988 före den 30 november till statistiska centralbyrån skall lämna de uppgifter som antecknats i betygs-katalogen för sådana elever som under året slutfört årskurs 9 i kommunens grundskola. Något beslut för 1989 och framåt har ännu inte fattats men förefaller enligt SCB vara avsikten.

Syftet med insamlingen har varit att upprätta ett betygsregister som ska ge underlag för svar på frågor av bl a följande typ:

- hur ser betygsfördelningen ut i olika län?
- hur skiljer sig flickornas och pojkarnas betyg åt?
- hur stor andel av eleverna lämnar grundskolan med ofullständiga betyg?

I sitt beslut om tillstånd till registret har datainspektionen föreskrivit att SCB på lämpligt sätt skall tillse att de registrerade erhåller underrättelse om förekomsten av registret, dess ändamål och innehåll samt uppgifternas bevarandetid. SCB skall senast vid årsskiftet tio år efter det år uppgifterna avser gallra ut de uppgifter som då är äldre än 10 år.

Senare har riksarkivet i ett samrådsyttrande meddelat att man anser att registret bör bevaras tills vidare och att man är beredd att ta emot det för förvaring.

Datainspektionen har med anledning av detta omprövat sin tidigare föreskrift om gallring med beskedet att man skall ta upp frågan till prövning om fem år och att underrättelseskyldigheten till de registrerade även skall omfatta upplysning om att uppgifterna i registret så småningom kan komma att överlämnas till riksarkivet.

Av olika skäl kunde den föreskrivna informationen till eleverna inte ges vid insamlingen för vårterminen 1987. SCB och datainspektionen har därför kommit överens om att 1987 års uppgifter skall avidentifieras.

På flera håll i landet har Hem- och Skolaföreningar och föräldragrupper haft starka invändningar mot "Årskurs-9-registret", dels för sammankopplingen betyg – personnummer, dels för den alltför bristfälliga informationen till de berörda eleverna och deras föräldrar och sedermera också emot att uppgifterna kan komma att överlämnas till riksarkivet istället för att gallras ut efter 10 år som först var avsikten.

Det är uppenbart att informationen till eleverna i de flesta fall varit mycket bristfälligt och i regel endast skett genom en sent påkommen affi-schering.

Beträffande sammankopplingen betyg-personnummer säger SCB att de undersökningar till vilka registret skall användas ges väsentligt bättre kvalitet och säkerhet om personnumren finns med. Vidare sägs att "SCB kommer i framtiden att ansöka hos DI om att få utnyttja årskurs 9-registrets uppgifter tillsammans med vissa andra register. Genom att via personnumret koppla ihop t ex betygsuppgifter med vilken linje eller specialkurs som eleven sökt...". Man menar att personnummer är en förutsättning för att detta skall vara möjligt.

Det är enligt vår mening mycket otillfredställande att ett register som syftar till att ge statistisk information skall innehålla sådana uppgifter att varje individ kan identifieras och framgent sammankopplas med andra register. Det är dessutom tveksamt om detta verkligen behövs för att få fram den information som eftersträvas. När dessutom som i detta fall informationen varit ytterst bristfällig är det ur integritetssynpunkt synnerligen tveksamt.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen hos regeringen begär att det s k "Årskurs-9-registret" oidentifieras även för 1989 och framåt vid en eventuell fortsättning av registreringen.

Stockholm den 24 januari 1989

Roland Larsson (c)

Marianne Jönsson (c)

Görel Thurdin (c)